

Avizul Comitetului Economic și Social European privind Propunerea de regulament al Parlamentului European și al Consiliului de instituire a unui cadru pentru asigurarea aprovizionării sigure și durabile cu materii prime critice și de modificare a Regulamentelor (UE) nr. 168/2013, (UE) 2018/858, (UE) 2018/1724 și (UE) 2019/1020

[COM(2023) 160 final — 2023/0079 (COD)]

și privind Comunicarea Comisiei către Parlamentul European, Consiliu, Comitetul Economic și Social European și Comitetul Regiunilor – O aprovizionare sigură și durabilă cu materii prime critice pentru sprijinirea dublei tranziții

[COM(2023) 165 final]

(2023/C 349/22)

Raportor: **Maurizio MENSI**

Coraportor: **Michal PINTÉR**

Sesizare	Parlamentul European, 8.5.2023 Consiliul Uniunii Europene, 16.5.2023
Temei juridic	Articolul 114 și articolul 304 din TFUE
Secțiunea competentă	Comisia consultativă pentru mutații industriale
Data adoptării în secțiune	22.6.2023
Adoptat în sesiunea plenară	12.7.2023
Sesiunea plenară nr.	580
Rezultatul votului (voturi pentru/voturi împotriva/abțineri)	183/1/6

I. RECOMANDĂRI ⁽¹⁾

COMITETUL ECONOMIC ȘI SOCIAL EUROPEAN:

1. salută ambiția Comisiei Europene de a pregăti o politică coerentă a UE privind materiile prime critice și strategice și privind dezvoltarea lanțurilor valorice în industriile extractive, de rafinare și de reciclare, în conformitate cu obiectivele Pactului verde și cu întreaga legislație conexă;
2. invită Comisia Europeană să asigure o abordare cuprinzătoare, cu politici coordonate ale UE, pentru a oferi certitudine în materie de reglementare pentru investițiile în explorarea, extracția, prelucrarea, rafinarea și reciclarea materiilor prime, a subproduselor acestora și a mineralelor esențiale, pe baza fezabilității economice și tehnice, a coerenței politicilor și a securității juridice pentru operatorii economici din aceste sectoare;
3. solicită coordonarea politicii privind materiile prime cu politicile sociale ale UE și sprijinirea consolidării capacităților la nivelul UE în ceea ce privește competențele pentru industriile extractive, vizând recalificarea și perfecționarea forței de muncă existente, precum și dezvoltarea capacității de guvernanță în administrațiile publice ale statelor membre ale UE;
4. recomandă includerea altor materiale esențiale pentru sectoarele tehnologiilor verzi/tehnologiilor curate în listele de materii prime critice și strategice, ținând seama de faptul că aceste liste trebuie actualizate periodic și bazate pe o evaluare aprofundată, transparentă și bazată pe dovezi a caracterului critic și/sau a valorii strategice, efectuată în consultare cu reprezentanții industriei și cu experții;

⁽¹⁾ Aceste recomandări sunt completate de propuneri de amendamente la sfârșitul prezentului document.

5. invită actuala și viitoarea Comisie Europeană să asigure accesul la prețuri competitive la energie și la finanțare specifică pentru industriile extractive și de reciclare din UE, asigurându-se, în același timp, că procedurile de autorizare și de acordare a licențelor pentru noile proiecte din domeniul materiilor prime sunt simplificate și scurtate și că orice noi cerințe de raportare sau de audit pentru întreprinderi sunt menținute la minimul necesar;
6. sprijină punerea în aplicare eficace a măsurilor de apărare comercială pentru a proteja noile proiecte privind materiile prime în UE și pentru a combate practicile comerciale neloiale și restricțiile prin răspunsuri conforme cu normele OMC;
7. recomandă să se acorde prioritate materiilor prime critice și strategice în legislația privind reciclarea și deșeurile și să se sprijine piețele materiilor prime secundare, în special pentru materialele esențiale pentru tranziția verde;
8. recomandă sprijinirea proiectelor de explorare și extracție a materiilor prime critice pe teritoriul UE cu finanțare publică, prin coordonarea cu normele privind ajutoarele de stat;
9. recomandă asigurarea coordonării între Actul european privind materiile prime critice propus și instrumentele antitrust ale UE pentru a evita denaturările nejustificate pe piața internă;
10. sugerează să se exploreze, de asemenea, modalități de încheiere a unor parteneriate și acorduri de cooperare specifice și cu țările candidate;
11. recomandă găsirea unui echilibru (de mediu) adecvat în evaluarea coerenței cu alte politici ale UE.

II. NOTE EXPLICATIVE/ELABORARE

1. La 16 martie 2023, Comisia și-a prezentat propunerea pentru un nou regulament menit să asigure accesul la materii prime critice și strategice (Actul european privind materiile prime critice sau RMPC), împreună cu o comunicare. Deși regulamentul stabilește un cadru de reglementare pentru a sprijini dezvoltarea capacităților interne și a consolida durabilitatea și circularitatea lanțurilor de aprovizionare cu materii prime critice din UE, comunicarea propune măsuri de sprijinire a diversificării lanțurilor de aprovizionare prin noi parteneriate internaționale care să se sprijine reciproc.
2. Obiectivul general al Actului european privind materiile prime critice este de a aborda lipsa accesului sigur și durabil la materii prime critice pentru UE prin creșterea, la nivelul industriei UE, a gradului de conștientizare cu privire la riscurile legate de materiile prime critice de-a lungul lanțului de aprovizionare global, și de atenuare a riscurilor respective, prin creșterea capacității lanțului valoric european al materiilor prime critice pe piața internă și prin reducerea amprente de mediu a consumului de materii prime critice în UE.
3. Propunând o abordare coerentă a UE în ceea ce privește îmbunătățirea și asigurarea securității aprovizionării cu materii prime critice, inițiativa va contribui la prevenirea potențialei denaturări a concurenței și a fragmentării pieței unice care ar putea rezulta din astfel de acțiuni necoordonate, precum și la menținerea unor condiții de concurență echitabile pentru întreprinderile din UE.

Asigurarea unei abordări cuprinzătoare cu politici europene coordonate pentru a oferi certitudine în materie de reglementare pentru investiții

4. În prezent, UE depinde de importuri pentru multe materii prime (între 75 % și 100 % din aprovizionare) și, prin urmare, este expusă vulnerabilităților de-a lungul lanțurilor de aprovizionare și unei volatilități semnificative a prețurilor. Conform publicației OCDE „Global Material Resources Outlook” [Perspectivele globale privind resursele materiale până în 2060], se preconizează că utilizarea materiilor prime la nivel mondial aproape că se va dubla până în 2060, iar utilizarea metalelor va crește cel mai rapid, atât pentru metalele primare, cât și pentru cele secundare. În același timp, UE produce mai puțin de 5 % din producția mondială de materii prime minerale. China furnizează de una singură aproximativ 75 % din capacitatea de producție mondială de celule de baterii litiu-ion și găzduiește primii zece furnizori mondiali de echipamente fotovoltaice. În schimb, doar aproximativ 3 % din capacitatea de producție mondială de celule de baterii litiu-ion se află în UE.

5. Actul european privind materiile prime critice prevede identificarea și sprijinirea proiectelor strategice în domeniul extracției, prelucrării sau reciclării materiilor prime strategice. Pentru a atrage astfel de investiții – cu termene relativ lungi – Comisia ar trebui să abordeze problema certitudinii în materie de reglementare. Un mediu de reglementare previzibil și stabil este esențial pentru atragerea investițiilor nu numai în extracția materiilor prime, ci și în prelucrarea și reciclarea lor.

6. Cadrele legislative multiple au impact asupra stabilității și atractivității mediului de afaceri din UE, iar cerințele de raportare adesea concurente și tot mai numeroase contribuie la incertitudinea în materie de reglementare (a se vedea, printre altele, Directiva privind emisiile industriale⁽²⁾, Regulamentul privind bateriile⁽³⁾, revizuirea REACH, legislația privind deșeurile, Regulamentul privind proiectarea ecologică a produselor sustenabile, Regulamentul privind industria care contribuie la obiectivul zero emisii nete, noua politică industrială a UE, Planul de acțiune privind economia circulară, Directiva privind proiectarea ecologică⁽⁴⁾ etc.). Prin urmare, este esențial să se evite dubla reglementare sau suprareglementarea, astfel încât să se atragă și să se stimuleze investițiile în capacitatea industrială internă pentru explorare, minerit, rafinare, prelucrarea materialelor și reciclare. Actul european privind materiile prime critice ar trebui să se bazeze pe activitatea Comisiei în alte domenii conexe și ar trebui să fie pe deplin aliniat la obiectivele generale ale Pactului verde și să fie în concordanță cu legislația aferentă. Politica privind materiile prime critice ar trebui să se bazeze pe dovezi în cea mai mare măsură posibilă, ținând seama de datele disponibile [a se vedea studiul prospectiv al JRC din 2020 intitulat „Critical Raw Materials for Strategic Technologies and Sectors in the EU” (Materiile prime critice pentru tehnologiile și sectoarele strategice din UE) sau raportul JRC Science for Policy intitulat „Supply chain analysis and material demand forecast in strategic technologies and sectors in the EU” (Analiza lanțului de aprovizionare și previziunea în materie de cerere de materiale în cadrul tehnologiilor și sectoarelor strategice din UE)].

7. Un alt aspect se referă la necesitatea de a oferi părților interesate orientări precise cu privire la modul în care listele de materii prime strategice și critice vor fi puse în aplicare în politicile UE și adaptate în vederea evoluției viitoare a pieței materiilor prime critice. Lista materiilor prime critice poate contribui la evidențierea importanței și rolului anumitor substanțe în economia UE în rândul responsabililor de elaborarea politicilor, dar este necesar să se meargă mai departe dacă se dorește ca substanțele incluse pe lista materiilor prime critice să fie sprijinite în mod corespunzător atât în legislația actuală, cât și în cea viitoare. Este necesară o prioritizare clară a materiilor prime critice în procesul de elaborare a politicilor, în special în domeniul politicii industriale, al politicii comerciale, al ajutoarelor de stat, al cercetării, dezvoltării și inovării, al climei și al mediului, precum și la nivelul legislației privind substanțele chimice. Toate aceste politici și obiectivele lor ar trebui să fie aliniat pentru a crea condiții favorizante și un regim de reglementare favorabil pentru materiile prime critice și pentru dezvoltarea lanțurilor lor valorice. De asemenea, sunt necesare clarificări suplimentare în ceea ce privește prioritizarea proiectelor în care principalele materiale extrase nu sunt nici strategice, nici critice, însă produsele secundare prezintă aceste caracteristici (de exemplu, un proiect de extracție a minereului de fier care conduce la extracția pământurilor rare ca produse secundare). Nu în ultimul rând, este necesară o clarificare a statutului de „alte proiecte”, altfel spus de proiecte „nestategice”, astfel încât să se poată înțelege în mod clar modul în care vor fi evaluate și sprijinite financiar proiectele de acest tip, precum și calendarul aferent. În cele din urmă, prioritatea sporită pentru proiectele strategice din domeniul materiilor prime nu ar trebui în niciun caz să aibă drept rezultat o prioritate scăzută pentru alte proiecte importante din domeniul materiilor prime sau de-a lungul lanțului valoric al materiilor prime.

8. Pe lângă asigurarea securității juridice pentru părțile interesate relevante, inițiativele Comisiei privind materiile prime ar trebui să se bazeze pe un sprijin public mai larg. Extinderea industriilor miniere, de prelucrare și de reciclare va crea noi locuri de muncă și va contribui la progresul economic, însă există o preocupare majoră în ceea ce privește asigurarea acceptării de către public. Sensibilizarea cetățenilor este de o importanță capitală: Comisia trebuie să pună în aplicare strategii de comunicare specifice pentru a-i informa pe cetățenii UE cu privire la beneficiile, precum și la durabilitatea și impactul de mediu ale noilor investiții industriale legate de materiile prime critice, și să aibă în vedere preocupările anumitor grupuri de părți interesate, ale comunităților locale și ale cetățenilor UE legate de extinderea activităților de explorare și minerit.

Coordonarea cu politicile sociale ale UE: sprijinirea capacității de la nivelul UE în ceea ce privește competențele pentru industriile extractive

9. Sectorul materiilor prime asigură aproximativ 350 000 de locuri de muncă în UE, precum și peste 30 de milioane de locuri de muncă în industria prelucrătoare ce depind de accesul fiabil la materii prime minerale. Asigurarea unei aprovizionări durabile cu materii prime și materiale avansate pentru UE va necesita peste 1,2 milioane de noi locuri de muncă până în 2030⁽⁵⁾. Prin urmare, Actul european privind materiile prime critice ar trebui aliniat la politicile sociale ale

(2) Directiva 2010/75/UE a Parlamentului European și a Consiliului din 24 noiembrie 2010 privind emisiile industriale (prevenirea și controlul integrat al poluării) (reformare) (JO L 334, 17.12.2010, p. 17).

(3) Regulamentul (UE) 2023/1542 al Parlamentului European și al Consiliului din 12 iulie 2023 privind bateriile și deșeurile de baterii, de modificare a Directivei 2008/98/CE și a Regulamentului (UE) 2019/1020 și de abrogare a Directivei 2006/66/CE (JO L 191, 28.7.2023, p. 1).

(4) Directiva 2009/125/CE a Parlamentului European și a Consiliului din 21 octombrie 2009 de instituire a unui cadru pentru stabilirea cerințelor în materie de proiectare ecologică aplicabile produselor cu impact energetic (reformare) (JO L 285, 31.10.2009, p. 10).

(5) Estimarea EIT privind materiile prime.

UE și ar trebui să sprijine eforturile de consolidare a capacităților la nivelul statelor membre pentru a întări forța de muncă din lanțurile de aprovizionare cu materii prime critice, din industriile extractive, precum și din sectorul prelucrării și reciclării. Este esențial să se sprijine educația și consolidarea competențelor în mediul academic, dar și să se vizeze specialiștii din industrie din cadrul sectorului materiilor prime și administrațiilor publice din statele membre, depunându-se eforturi de consolidare a capacităților. Acest lucru ar putea fi realizat prin înființarea de noi instituții dedicate (și/sau sprijin pentru cele deja existente) pentru a sprijini învățământul superior și formarea profesională pentru sectorul materiilor prime și pentru a recalifica și perfecționa forța de muncă existentă în UE. Nu în ultimul rând, ar trebui să se depună eforturi consolidate pentru crearea și sprijinirea învățării aplicate și a transferului de tehnologie între mediul academic, industrie și organizațiile de cercetare.

Includerea altor materiale esențiale pentru sectoarele tehnologiilor verzi/tehnologiilor curate și asigurarea coerenței cu alte politici

10. Pe lângă materialele enumerate ca strategice sau critice în Actul european privind materiile prime critice, există materii prime necritice care ar putea deveni critice pe termen mediu și lung. Acest lucru necesită o listă flexibilă, care poate fi ușor adaptată și care ar trebui actualizată periodic, cel puțin o dată la doi ani și mai des atunci când este necesar, în funcție de evoluțiile din domeniu. Evaluarea importanței strategice a diferitelor materiale ar trebui, de asemenea, să fie specifică fiecărui sector, pentru a reflecta cererea din diferite industrii prelucrătoare. În plus, ar trebui efectuată o evaluare a accesului la materiile prime esențiale, pentru a completa pe deplin eforturile Comisiei de a sprijini materiile prime critice și strategice.

11. Evaluarea ar trebui să reflecte prioritățile și nevoile UE pentru tranziția energetică, eventual până în 2030, și să includă materiale pentru care nu există în prezent niciun risc aparent de întrerupere a aprovizionării, dar care fac obiectul unei cereri ridicate în sectoare esențiale pentru obiectivele de decarbonizare ale UE și pentru tranziția verde și cea digitală sau care sunt considerate minerale esențiale. Accentul pus pe aceste agende prioritare ar trebui, de asemenea, să acopere în mod adecvat lanțurile valorice de bază, cum ar fi securitatea alimentară sau sectorul medical. Identificarea materialelor care urmează să fie incluse în diferitele liste ar trebui să se bazeze întotdeauna pe o analiză detaliată, transparentă și clar definită pentru evaluarea caracterului critic și/sau a valorii lor strategice, care să reflecte întregul lanț valoric al materiilor prime, cerințele în materie de prelucrare și disponibilitatea substituenților. Reprezentanții industriei și experții ar trebui consultați periodic și ar trebui asigurat un dialog funcțional și deschis între Comisie și industrie.

Asigurarea accesului la prețuri competitive la energie și la finanțare mai specifică pentru industriile UE

12. Actuala criză energetică a avut un impact critic asupra tuturor întreprinderilor din UE, dar în special asupra industriilor mari consumatoare de energie, inclusiv asupra sectorului extractiv și asupra reciclării. Este necesar un răspuns coordonat al UE pentru a asigura buna funcționare a pieței energetice a UE. Succesul oricărei politici a UE privind materiile prime critice depinde de accesul fiabil la cantități suficiente de energie electrică fără combustibili fosili, la prețuri competitive. Comitetul ar saluta o reformă a cadrelor de finanțare disponibile, care să reflecte ambițiile Legii SUA privind reducerea inflației (IRA) – o finanțare care să vizeze mai mult faza de comercializare și care să acopere cheltuielile de funcționare, spre deosebire de actuala prioritate de finanțare a UE pentru faza de C&D a noilor proiecte strategice. Deși este important să se pună accentul pe tehnologiile inovatoare și pe cercetare, produsele rezultate ar trebui, de asemenea, să fie sprijinite în mod adecvat în faza de comercializare.

13. Ambiția Comisiei de a accelera procedurile de autorizare este foarte binevenită și ar trebui să se acorde prioritate atingerii unei durate maxime de 12-18 luni pentru astfel de proceduri. Proiectele noi, esențiale ar trebui evaluate în ritm accelerat și ar trebui stabilite termene stricte pentru durata maximă a procedurilor de autorizare/acordare a licențelor. Orice reformă a procedurilor de autorizare ar trebui să vizeze reducerea duratei și a complexității acestora, menținând totodată rigurozitatea standardelor MSG. Accelerarea procedurii de autorizare trebuie asigurată, de asemenea, prin consolidarea mecanismului ghișeului unic. Acesta din urmă trebuie încadrat în termene predefinite pentru ca procedura de autorizare centralizată să devină mai eficientă și mai puțin împovărătoare. Dispozițiile reformate în materie de autorizare ar trebui să se aplice instalațiilor de explorare, minerit, rafinare, prelucrare și reciclare și ar trebui să ofere suficientă certitudine în materie de reglementare în ceea ce privește rezultatele lor. În plus, orice noi cerințe de raportare sau de audit din Actul privind materiile prime ar trebui limitate la strictul necesar, astfel încât să nu impună sarcini administrative suplimentare întreprinderilor din UE, indiferent de dimensiunea lor. Comitetul pentru materii prime critice planificat joacă un rol esențial în sprijinirea punerii în aplicare a Actului privind materiile prime, inclusiv a procedurilor de autorizare. În acest scop, pentru a se asigura eficacitatea sarcinilor sale de monitorizare, este recomandabil să se includă în comitet nu numai reprezentanți instituționali, ci și experți tehnici independenți din domeniu.

Abordarea practicilor comerciale neloiale și a restricțiilor

14. În pofida obiectivelor ambițioase ale Actului european privind materiile prime critice, există limitări naturale în ceea ce privește disponibilitatea anumitor materii prime în UE și, prin urmare, importurile vor rămâne esențiale pentru tranziția către o economie verde și digitală.

15. Vor trebui menținute măsuri eficiente de apărare comercială pentru a oferi protecție noilor investiții europene și pentru a asigura condiții de concurență echitabile cu țările terțe. O modernizare a măsurilor de apărare comercială ale UE este necesară pentru a se asigura protecția împotriva dumpingului din țările terțe. În special, UE ar trebui să urmărească să asigure o punere în aplicare mai rapidă a măsurilor de apărare comercială pentru a combate importurile neloiale, să desfășoare anchete mai rapide și mai eficiente și să permită punerea în aplicare pe scară largă a măsurilor provizorii într-un stadiu timpuriu.

16. Acțiunea UE în domeniul politicii comerciale ar trebui să fie complementară obiectivelor Actului european privind materiile prime critice și ale politicilor conexe, incluzând drepturile sociale, și ar trebui să acorde prioritate încheierii rapide a acordurilor de liber schimb (ALS) cu țările bogate în resurse (Australia, Indonezia etc.) care sunt în prezent în curs de negociere sau în așteptarea ratificării. În ceea ce privește ALS deja încheiate, dispozițiile existente relevante pentru energie și materiile prime ar trebui evaluate și consolidate, acolo unde este posibil. De asemenea, ar trebui să se acorde atenție coerenței politicii comerciale și normelor vamale/regulilor de origine aplicabile materiilor prime, precum și aspectelor specifice legate de eludarea sancțiunilor aplicabile materiilor prime.

Prioritizarea materiilor prime critice și strategice în legislația privind reciclarea și deșeurile și sprijinirea piețelor materiilor prime secundare

17. Reciclarea este importantă pentru consolidarea autonomiei strategice a UE. UE ar trebui să sprijine industria sa de tratare și prelucrare a deșeurilor prin pregătirea materiilor prime secundare pentru a fi reciclate în procesele de producție și să modifice legislația existentă privind deșeurile, astfel încât să acorde prioritate reciclării și circularității materiilor prime critice și strategice cu potențialul tehnic și economic de reciclare cel mai mare (fezabilitate). De asemenea, ar trebui să sprijine piețele secundare de materii prime. În ceea ce privește materiile prime secundare, CESE sugerează că ar trebui luate măsuri pentru a crea piețe funcționale și a reduce la minimum scurgerile de deșeuri.

18. Materiile prime secundare pot contribui la reducerea dependenței de anumite materii prime critice și, prin urmare, ar trebui să fie luate în considerare în domeniul de aplicare a Actului european privind materiile prime critice. De exemplu, reciclarea eficientă a deșeurilor feroase poate reduce necesarul de aprovizionare cu materii prime pentru fabricarea metalelor. Se preconizează că cantitatea de deșeuri feroase va deveni insuficientă înainte de 2030, ceea ce va duce la o posibilă întrerupere a aprovizionării, deși este un ingredient esențial pentru tranziția energetică.

19. Actul european privind materiile prime critice ar trebui să asigure accesul la toate materiile critice pentru industrie și vehiculele electrice. Printre acestea se numără nu numai pământurile rare, manganul, materiile esențiale pentru tranziția verde, inclusiv oțelul, aluminiul și cuprul, mineralele industriale, grafitul sau nichelul, ci și materiile prime secundare. Metalele sunt factori determinanți esențiali ai infrastructurii pentru tranziția verde, iar acești factori determinanți ar trebui să fie identificați în mod corespunzător și ar trebui să li se acorde atenția cuvenită în Actul european privind materiile prime critice, de-a lungul întregului lor lanț valoric.

Studiile economice și de mediu privind impactul poluării generate de extracția materiilor prime critice: coordonarea cu dispozițiile privind ajutoarele de stat

20. Având în vedere gradul de incertitudine cu privire la prezența efectivă a materiilor prime critice în UE, riscul pe care îl implică demararea proiectelor de explorare și extracție pe teritoriul UE va fi asumat în mod rezonabil numai dacă ele beneficiază de sprijin financiar prin finanțare publică. Întrucât Actul european privind materiile prime critice impune, de asemenea, ca astfel de campanii să fie în conformitate cu obiectivele Pactului verde, CESE sugerează ca finanțarea publică să fie acordată mai ușor dacă extracțiile se bazează pe studii economice și de mediu preliminare care evaluează impactul poluării generate de extracția de materii prime critice.

21. În cazul în care astfel de studii preliminare nu intră în domeniul de aplicare al proiectelor strategice avute în vedere în cadrul Actului european privind materiile prime critice, finanțarea lor publică ar trebui încurajată prin coordonarea cu normele privind ajutoarele de stat și, mai precis, cu modificarea recent adoptată în 2023 a RGECA privind Pactul verde. Aceste studii preliminare sunt într-adevăr calificate drept „ajutor de mediu” sau „ajutor CDI” și, atunci când implică mai multe state membre, drept „proiecte importante de interes european comun” (PIIEC).

22. Coordonarea eficace cu măsurile UE privind ajutoarele de stat aflate deja într-o etapă preliminară de C&D poate, într-adevăr, să garanteze că finanțarea publică care sprijină punerea în aplicare ulterioară a proiectelor strategice este direcționată în mod eficace către obiective durabile, garantând totodată, în cazul specific al PIIEC, că acestea urmăresc un rezultat coordonat. Mecanismele de finanțare publică (de exemplu, accelerarea și facilitarea accesului la mecanisme financiare, cum ar fi împrumuturile/garanțiile de împrumut/granturile) pot fi, de asemenea, introduse numai în ceea ce privește investițiile realizate de întreprinderile din UE în cadrul proiectelor ALS.

Instrumentele antitrust: Regulamentul privind fuziunile vizând favorizarea campionilor UE în ceea ce privește reciclarea și extracția materiilor prime critice

23. Luând în considerare, drept condiții prealabile necesare, atât disponibilitatea încă neexplorată a materiilor prime critice în UE, cât și investițiile substanțiale necesare pentru punerea în aplicare a unui lanț de aprovizionare cu materii prime critice sigur și durabil, ar putea fi recomandabil să se adapteze unele dintre instrumentele antitrust ale UE pentru a facilita atingerea obiectivelor stabilite în cadrul Actului european privind materiile prime critice, evitând totodată denaturările nejustificate ale concurenței pe piața internă [de exemplu, ar putea fi util ca cadrul de control al fuziunilor să fie aplicat într-un mod mai flexibil și orientat către durabilitate, ținând seama nu numai de obiectivele Pactului verde (astfel cum preconizează deja Comisia Europeană), ci și de obiectivele Actului european privind materiile prime critice.

24. Prin urmare, ar fi recomandabil să se evalueze fuziunile din perspectiva proiectelor strategice care urmează să fie puse în aplicare în cadrul Actului european privind materiile prime, pentru a se ajunge la un echilibru adecvat între diferitele interese aflate în joc.

25. Prin urmare, autorităților din domeniul concurenței li se poate solicita să ia în considerare noi tipuri de creșteri ale eficienței, și anume reducerea întreruperilor în aprovizionare și creșterea gradului de pregătire a industriei în cazul unor deficite externe de materii prime critice. Astfel de evaluări ar trebui, de asemenea, să analizeze obiectivul Comisiei de a agrega cererea cumpărătorilor interesați de materii prime critice și, în cele din urmă, să contribuie la reducerea prețurilor actuale ridicate.

Angajamentul internațional și diversificarea resurselor: implicarea țărilor candidate și coordonarea cu cooperarea bilaterală în cadrul forurilor internaționale

26. În conformitate cu obiectivul Comisiei de a diversifica sursele externe de materii prime critice, CESE recomandă explorarea unor căi pentru parteneriate și acorduri de cooperare specifice, inclusiv cu țările candidate. Astfel de parteneriate pot include proiecte finanțate de UE pentru a dezvolta campanii de extracție în situri noi selectate și/sau în situri miniere abandonate, în conformitate cu proiectele strategice care vor fi lansate în statele membre ale UE în temeiul noilor propuneri ale Comisiei.

27. Astfel de parteneriate pot face obiectul angajamentelor țărilor candidate de a-și alinia politicile de mediu la acquis-ul UE într-un mod mai rapid. Incluziunea unor astfel de parteneriate în cadrul negocierilor de aderare în curs este de așteptat să aibă un dublu beneficiu pentru UE în ansamblu, prin creșterea șanselor ca sursele interne de materii prime critice să se multiplice în viitor și prin facilitarea respectării de către țările candidate a legislației UE în materie de mediu (de exemplu, în domeniul deșeurilor, al apei, al poluării industriale și al calității aerului).

28. Actul european privind materiile prime critice va fi coordonat nu numai cu alte politici ale UE și cu acțiuni comerciale internaționale, ci și cu cooperarea bilaterală pusă în aplicare de UE în cadrul forurilor internaționale [și anume, cooperarea UE-SUA în foruri precum Parteneriatul pentru securitatea mineralelor (Minerals Security Partnership – MSP), Conferința privind materialele și mineralele critice și Grupul de lucru pentru minerale critice al Agenției Internaționale a Energiei, consolidat recent de Consiliul pentru energie UE-SUA].

29. Actul european privind materiile prime critice va oferi UE nu numai o autonomie internă în ceea ce privește materiile prime critice, ci și autonomia externă de a stabili noi standarde pe scena mondială în ceea ce privește asigurarea securității și durabilității lanțurilor lor de aprovizionare relative. Un rol normativ pentru UE pe scena mondială va spori și mai mult șansele de a atinge obiectivele generale stabilite în cadrul propunerii Comisiei de combatere a practicilor comerciale poluante și neloiale legate de materiile prime critice în întreaga lume.

Obiectivele pe termen lung în raport cu obiectivele pe termen scurt în evaluarea coerenței cu alte politici ale UE: găsirea echilibrului (de mediu) adecvat

30. În concluzie, nu se poate exclude faptul că, pe termen lung, punerea în aplicare efectivă a Actului european privind materiile prime critice ar putea necesita, pe termen scurt, o remodelare a anumitor obiective specifice ale Pactului verde strâns legate de acest act. Într-adevăr, perspectiva unei UE (aproape) autonome, chiar dacă necesită mai mult timp pentru a fi pe deplin eficace, poate, în cele din urmă, să facă obiectivele de durabilitate/neutralitate climatică mai ușor realizabile pe termen lung (având în vedere și poluarea relativ mai mare cauzată de metodele actuale de extracție a materialelor în unele țări în curs de dezvoltare).

III. PROPUNERI DE AMENDAMENTE LA COM(2023) 160 final

Recomandarea de amendament 1

Considerentul 29

Textul propus de Comisia Europeană	Amendament CESE
<p>(29) Investițiile private realizate de întreprinderi, investitori financiari și achizitori sunt esențiale. În cazul în care nu sunt suficiente doar investițiile private, implementarea efectivă a proiectelor de-a lungul lanțului valoric al materiilor prime critice poate necesita sprijin public, de exemplu sub formă de garanții, împrumuturi sau investiții de capital sau cvasicapital. Acest sprijin public poate constitui ajutor de stat. Ajutorul trebuie să aibă un efect stimulator și să fie necesar, adecvat și proporțional. Orientările existente privind ajutoarele de stat, care au făcut recent obiectul unei revizuirii aprofundate în conformitate cu obiectivele dublei tranziții, oferă posibilități ample de sprijinire a investițiilor de-a lungul lanțului valoric al materiilor prime critice, sub rezerva anumitor condiții.</p>	<p>(29) Investițiile private realizate de întreprinderi, investitori financiari și achizitori sunt esențiale. În cazul în care nu sunt suficiente doar investițiile private, implementarea efectivă a proiectelor de-a lungul lanțului valoric al materiilor prime critice poate necesita sprijin public, de exemplu sub formă de garanții, împrumuturi sau investiții de capital sau cvasicapital. Acest sprijin public poate constitui ajutor de stat. Ajutorul trebuie să aibă un efect stimulator și să fie necesar, adecvat și proporțional. Orientările existente privind ajutoarele de stat, care au făcut recent obiectul unei revizuirii aprofundate în conformitate cu obiectivele dublei tranziții, oferă posibilități ample de sprijinire a investițiilor de-a lungul lanțului valoric al materiilor prime critice, sub rezerva anumitor condiții. Comisia și statele membre ar trebui să ofere mai multă claritate cu privire la modul în care vor fi utilizate normele privind ajutoarele de stat și să introducă mecanisme de acordare de granturi, împrumuturi și credite fiscale pentru a sprijini capacitățile industriale existente în UE și crearea de noi instalații în UE și în țările terțe partenere de încredere. Acestea ar trebui să se concentreze atât asupra cheltuielilor operaționale, cât și asupra cheltuielilor de capital.</p>

Expunere de motive

Măsurile actuale preconizate privind ajutoarele de stat sunt neclare și nu dispun de mecanisme de sprijinire a capacităților industriale existente care au fost afectate în mod semnificativ de creșterea prețurilor la energie și a creării de noi instalații pentru materii prime critice în UE și în afara acesteia.

Recomandarea de amendament 2

Articolul 1 alineatul (2), litera (a) (literă nouă)

Textul propus de Comisia Europeană	Amendament CESE
	(a) <i>stabilirea unei metodologii transparente și clar definite pentru evaluarea materiilor care urmează să fie incluse în lista materiilor prime strategice, inclusiv prin utilizarea fișelor tehnice, similară metodologiei aplicate listei materiilor prime critice. Viitoarele liste de materii prime strategice și materii prime critice ar trebui să fie însoțite de o evaluare a impactului legislației UE existente și a impactului pe care aceasta îl are asupra materiilor incluse în listele respective.</i>

Expunere de motive

Materiile prime critice sunt analizate printr-o evaluare a caracterului lor critic bazată pe o metodologie specifică, care include un proces de validare îndelungat și aprofundat, cu sprijinul experților externi, al reprezentanților industriei și al institutelor de cercetare. Dimpotrivă, identificarea materiilor prime strategice nu s-a bazat pe o metodologie publicată și nici nu a inclus consultări prealabile. Includerea materiilor prime strategice în lista materiilor prime critice (anexa 2) implică faptul că toate materiile au atins pragurile stabilite de metodologie privind materiile prime critice, ceea ce induce în eroare.

Recomandarea de amendament 3

Articolul 1 alineatul (3)

Textul propus de Comisia Europeană	Amendament CESE
<p>3. În cazul în care, pe baza raportului menționat la articolul 42, Comisia concluzionează că este probabil ca Uniunea să nu atingă obiectivele stabilite la alineatul (2), aceasta evaluează fezabilitatea și proporționalitatea propunerii de măsuri sau a exercitării competențelor sale la nivelul Uniunii pentru a asigura îndeplinirea obiectivelor respective.</p>	<p>(3) În cazul în care, pe baza raportului menționat la articolul 42, Comisia concluzionează că este probabil ca Uniunea să nu atingă obiectivele stabilite la alineatul (2), aceasta permite un anumit nivel de flexibilitate pentru a reflecta cel mai bine unicitatea lanțului valoric al materiei prime vizate, întrucât fiecare materie are proprietăți și provocări specifice legate de sursele de aprovizionare, prelucrarea și reciclarea sa. Ea ar trebui să se concentreze pe menținerea capacităților existente și pe sprijinirea acestora. Ar trebui încurajat un dialog deschis și constant între industrie și factorii de decizie politică pentru a identifica criteriile de referință care sunt realiste atât din punct de vedere tehnic, cât și economic, precum și în conformitate cu obiectivele UE.</p>

Expunere de motive

Criteriile de referință în ceea ce privește aprovizionarea, prelucrarea și reciclarea sunt prea generale și nerealiste și pot avea consecințe nedorite și negative. Dispozițiile ar trebui analizate cu atenție în raport cu dificultățile economice și tehnice asociate cu punerea lor în aplicare și cu riscul de împovărare excesivă a industriei UE, în special a IMM-urilor.

Recomandarea de amendament 4

Anexa I

Textul propus de Comisia Europeană	Amendament CESE
<p style="text-align: center;">ANEXA I</p> <p style="text-align: center;">Materii prime strategice</p> <p style="text-align: center;">Secțiunea 1</p> <p style="text-align: center;">Lista materiilor prime strategice</p> <p>Următoarele materii prime sunt considerate strategice:</p> <p>(a) Bismut</p> <p>(b) Bor – de tip metalurgic</p> <p>(c) Cobalt</p> <p>(d) Cupru</p> <p>(e) Galiu</p> <p>(f) Germaniu</p> <p>(g) Litiu – grad de puritate pentru baterii</p> <p>(h) Magneziu metalic</p> <p>(i) Mangan – grad de puritate pentru baterii</p> <p>(j) Grafit natural – grad de puritate pentru baterii</p> <p>(k) Nichel – grad de puritate pentru baterii</p> <p>(l) Metale din grupa platinei</p> <p>(m) Pământuri rare pentru magneți (Nd, Pr, Tb, Dy, Gd, Sm și Ce)</p> <p>(n) Siliciu metalic</p> <p>(o) Titan metalic</p> <p>(p) Wolfram</p>	<p style="text-align: center;">ANEXA I</p> <p style="text-align: center;">Materii prime strategice primare și secundare</p> <p style="text-align: center;">Secțiunea 1</p> <p style="text-align: center;">Lista materiilor prime strategice</p> <p>Următoarele materii prime primare și secundare sunt considerate strategice, inclusiv metalele și mineralele purtătoare respective cu care sunt extrase aceste materii prime strategice:</p> <p>(a) Bismut</p> <p>(b) Bor</p> <p>(c) Cobalt</p> <p>(d) Cupru</p> <p>(da) Deșeuri feroase (inclusiv inoxidabile)</p> <p>(e) Galiu</p> <p>(f) Germaniu</p> <p>(g) Litiu</p> <p>(ga) Magnezit/magnezie</p> <p>(h) Magneziu</p> <p>(i) Mangan</p> <p>(j) Grafit</p> <p>(k) Nichel</p> <p>(ka) Fosfor</p> <p>(kb) Potasiu</p> <p>(l) Metale din grupa platinei</p> <p>(m) Pământuri rare pentru magneți (Nd, Pr, Tb, Dy, Gd, Sm și Ce)</p> <p>(n) Siliciu</p> <p>(o) Titan</p> <p>(p) Wolfram</p> <p>(pa) Zinc</p>

Recomandarea de amendament 5

Anexa II

Textul propus de Comisia Europeană	Amendament CESE
<p style="text-align: center;">ANEXA II</p> <p style="text-align: center;">Materii prime critice</p> <p style="text-align: center;">Secțiunea 1</p> <p style="text-align: center;">Lista materiilor prime critice</p> <p>Următoarele materii prime sunt considerate critice:</p> <p>(a) Antimoniu</p> <p>(b) Arsen</p> <p>(c) Bauxită</p> <p>(d) Baritină</p> <p>(e) Beriliu</p> <p>(f) Bismut</p> <p>(g) Bor</p> <p>(h) Cobalt</p> <p>(i) Huilă de cocs</p> <p>(j) Cupru</p> <p>(k) Feldspat</p> <p>(l) Fluorină</p> <p>(m) Galiu</p> <p>(n) Germaniu</p> <p>(o) Hafniu</p> <p>(p) Heliu</p> <p>(q) Pământuri rare grele</p> <p>(r) Pământuri rare ușoare</p> <p>(s) Litiu</p> <p>(t) Magneziu</p> <p>(u) Mangan</p> <p>(v) Grafit <i>natural</i></p> <p>(w) Nichel – <i>grad de puritate pentru baterii</i></p> <p>(x) Niobiu</p> <p>(y) Rocă fosfatică</p> <p>(z) Fosfor</p>	<p style="text-align: center;">ANEXA II</p> <p style="text-align: center;">Materii prime critice primare și secundare</p> <p style="text-align: center;">Secțiunea 1</p> <p style="text-align: center;">Lista materiilor prime critice</p> <p>Următoarele materii prime primare și secundare sunt considerate critice, inclusiv metalele și mineralele purtătoare respective cu care sunt extrase aceste materii prime strategice:</p> <p>(a) Antimoniu</p> <p>(b) Arsen</p> <p>(c) Bauxită</p> <p>(d) Baritină</p> <p>(e) Beriliu</p> <p>(f) Bismut</p> <p>(g) Bor</p> <p>(h) Cobalt</p> <p>(i) Huilă de cocs</p> <p>(j) Cupru</p> <p>(k) Feldspat</p> <p>(ka) Deșeuri feroase (inclusiv inoxidabile)</p> <p>(l) Fluorină</p> <p>(m) Galiu</p> <p>(n) Germaniu</p> <p>(o) Hafniu</p> <p>(p) Heliu</p> <p>(q) Pământuri rare grele</p> <p>(r) Pământuri rare ușoare</p> <p>(s) Litiu</p> <p>(sa) Magnezit/magnezie</p> <p>(t) Magneziu</p> <p>(u) Mangan</p> <p>(v) Grafit</p> <p>(w) Nichel</p> <p>(x) Niobiu</p> <p>(y) Rocă fosfatică</p> <p>(z) Fosfor</p>

Textul propus de Comisia Europeană	Amendament CESE
(aa) Metale din grupa platinei	(aa) Metale din grupa platinei
(bb) Scandiu	(aaa) Potasiu
(cc) Siliciu metalic	(bb) Scandiu
(dd) Stronțiu	(cc) Siliciu metalic
(ee) Tantal	(dd) Stronțiu
(ff) Titan metalic	(ee) Tantal
(gg) Wolfram	(ff) Titan metalic
(hh) Vanadiu	(gg) Wolfram
	(hh) Vanadiu
	(ii) Zinc

Expunere de motive pentru amendamentele 4 și 5

De obicei, anumite materii pot fi extrase numai împreună cu un alt metal comun, și nu separat – exemple fiind pământurile rare extrase împreună cu minereul de fier. În plus, anumite materii sunt necesare în ecosistemul de producție, rafinare și reciclare a materiilor, de exemplu magnezitul pentru topitorii; fără această materie nu este posibilă reciclarea metalelor/materiilor la temperaturi ridicate. Ar trebui să evităm limitările în acest domeniu (atât pentru materiile prime critice, cât și pentru cele strategice) și să evităm prescrierea unor utilizări specifice pentru anumite materii prime specifice din lanțul valoric. În caz contrar, numai ultima etapă de rafinare ar fi eligibilă, dar nu și extracția.

Tranziția către o economie circulară și cu emisii scăzute de dioxid de carbon face ca materiile prime secundare să fie din ce în ce mai importante, deoarece acestea contribuie la reducerea dependenței de materiile prime virgine, sprijină utilizarea eficientă a resurselor, reducerea deșeurilor și sustenabilitatea. În plus, unele dintre aceste materii sunt esențiale pentru decarbonizarea industriei, tranziția verde și atingerea obiectivelor de zero emisii nete.

Recomandarea de amendament 6

Articolul 2 punctul 15 (punct nou)

Textul propus de Comisia Europeană	Amendament CESE
	15. „proiect privind materiile prime strategice” înseamnă orice instalație planificată sau orice extindere sau reafectare semnificativă planificată a unei instalații existente care își desfășoară activitatea în domeniul extracției, prelucrării sau reciclării materiilor prime enumerate în anexa II, inclusiv în cazul în care aceste materii prime apar ca produse secundare ale extracției și prelucrării materiilor prime purtătoare care nu sunt enumerate în anexa I sau II;

Expunere de motive

Materiile prime strategice există adesea ca subproduse ale unui metal (comun) sau mineral purtător. Este necesară o clarificare cu privire la includerea proiectelor de extracție pentru astfel de metale și minerale comune purtătoare în domeniul de aplicare al proiectelor strategice din cadrul Actului privind materiile prime critice.

Recomandarea de amendament 7

Articolul 3a (articol nou)

Textul propus de Comisia Europeană	Amendament CESE
	<p style="text-align: center;">Articolul 3a</p> <p>(1) <i>Materiile prime secundare trebuie luate în considerare în listele de materii prime strategice (anexa I) și critice (anexa II).</i></p> <p>(2) <i>Comisia revizuieste cel puțin o dată la doi ani și, dacă este necesar, actualizează lista materiilor prime secundare strategice și critice, parte a anexei I și a anexei II, luând în considerare rolul lor strategic în decarbonizare și în tranziția verde, creșterea preconizată puternică a cererii sau a deficitului pe plan mondial, dificultățile de sporire a colectării/recuperării în UE și potențialul ridicat de recuperare a materiilor prime critice în UE.</i></p>

Expunere de motive

Materiile prime secundare joacă un rol important în decarbonizarea industriilor europene, în special a celor care produc tehnologii strategice pentru tranziția verde și cea digitală. Recunoașterea valorii lor strategice sprijină aprovizionarea responsabilă și reduce extracția de materiale virgine. Ar trebui stabilită o sublistă a materiilor prime secundare strategice în cadrul listei materiilor prime strategice, luând în considerare, printre altele, următoarele criterii: rolul strategic în decarbonizare și în tranziția verde; creșterea preconizată a cererii globale; dificultatea de a colecta, recupera sau recicla în UE; potențialul ridicat de recuperare a materiilor prime critice. Evaluarea ar trebui să țină seama de cele mai recente date disponibile, precum și de evoluția preconizată a cererii și ofertei pe o perioadă de referință adecvată, pentru a aborda viitoarele deficite sau întreruperi ale aprovizionării.

Recomandarea de amendament 8

Articolul 5 alineatul (1) litera (c)

Textul propus de Comisia Europeană	Amendament CESE
<p>(c) proiectul ar urma să fie pus în aplicare în mod sustenabil, în special în ceea ce privește monitorizarea, prevenirea și reducerea la minimum a impactului asupra mediului, utilizarea unor practici responsabile din punct de vedere social, inclusiv respectarea drepturilor omului și a drepturilor lucrătorilor, potențialul de creare de locuri de muncă de calitate și implicarea semnificativă a comunităților locale și a partenerilor sociali relevanți, precum și utilizarea unor practici comerciale transparente cu politici de conformitate adecvate pentru a preveni și a reduce la minimum riscurile de efecte negative asupra bunei funcționări a administrației publice, inclusiv corupția și darea sau luarea de mită;</p>	<p>(c) proiectul ar urma să fie pus în aplicare în mod sustenabil, în special în ceea ce privește monitorizarea, prevenirea și reducerea la minimum a impactului asupra mediului, în special pe termen lung și la scară mondială, utilizarea unor practici responsabile din punct de vedere social, inclusiv respectarea drepturilor omului și a drepturilor lucrătorilor, potențialul de creare de locuri de muncă de calitate și implicarea semnificativă a comunităților locale și a partenerilor sociali relevanți, precum și utilizarea unor practici comerciale transparente cu politici de conformitate adecvate pentru a preveni și a reduce la minimum riscurile de efecte negative asupra bunei funcționări a administrației publice, inclusiv corupția și darea sau luarea de mită;</p>

Expunere de motive

Găsirea unui echilibru adecvat între obiectivele de durabilitate pe termen lung și obiectivele pe termen scurt (luând în considerare, de asemenea, poluarea relativ mai mare cauzată de metodele actuale de extracție a materiilor în unele țări în curs de dezvoltare și faptul că trăim pe aceeași planetă).

Recomandarea de amendament 9

Articolul 19 alineatul (1) șitera (e) (literă nouă)

Textul propus de Comisia Europeană	Amendament CESE
	(e) <i>practicile comerciale neloiale. Comisia menține și consolidează măsurile de apărare comercială, pentru a asigura condiții de concurență echitabile. De asemenea, UE ar trebui să acorde prioritate instituirii de stimulente conforme cu normele OMC pentru a asigura condiții de concurență echitabile la nivel mondial. Acestea ar putea lua forma unor stimulente pentru a încuraja consumul de materii prime europene durabile sau a unui sprijin pentru fabricarea unor instalații mai avansate.</i>

Expunere de motive

Industria europeană a materiilor prime se confruntă cu un dezavantaj concurențial global și trebuie să se asigure că se va recurge la măsuri de apărare comercială pentru a proteja industria de practicile comerciale neloiale.

Recomandarea de amendament 10

Articolul 35 alineatul (1)

Textul propus de Comisia Europeană	Amendament CESE
1. Comitetul este alcătuit din statele membre și Comisie. Acesta este prezidat de către Comisie.	(1) Comitetul este alcătuit din statele membre și Comisie, precum și experți tehnici independenți . Acesta este prezidat de către Comisie.

Expunere de motive

Comitetul pentru materii prime critice planificat joacă un rol esențial în sprijinirea punerii în aplicare a Actului privind materiile prime, inclusiv a procedurilor de autorizare. În acest scop, pentru a se asigura eficacitatea sarcinilor sale de monitorizare, este recomandabil să se includă în comitet nu numai reprezentanți instituționali, ci și experți tehnici independenți din domeniu.

Bruxelles, 12 iulie 2023.

Președintele
Comitetului Economic și Social European
Oliver RÖPKE